

Pozměňovací návrh k návrhu zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a hnutích

1. Znění pozměňovacího návrhu

Bod 1. Za písm. h) odst. 8 § 17 se doplňuje nové písm. i) které zní:

„zápůjčky a úvěry od banky či právnické osoby uvedené v § 18, odst. 1, písm. i),“

Bod 1. Za písm. h) odst. 1 § 18 se doplňuje nové písm. i) které zní:

„od právnické osoby, jež

- (i) nezveřejnila svou majetkovou strukturu až po skutečné majitele¹ či není součástí takto zveřejněné vlastnické struktury jiné právnické osoby, nebo
- (ii) nezveřejnila účetní závěrku nebo obdobný dokument o hospodaření obsahující údaje o obratu, zisku a daně ze zisku za příslušné účetní období² či údaje o této osobě nebyly zahrnuty do konsolidované účetní závěrky či obdobného dokumentu jiné právnické osoby a rozděleny podle jednotlivých zemí, nebo
- (iii) je součástí skupiny, jejíž součástí je osoba, jež nezveřejnila některý z údajů uvedený v předchozím bodě (i) nebo (ii), a jejíž globální míra korporátního zdanění podle účetních dokumentů odpovídající podílu údaje o výši daně z příjmu za běžnou činnost a údaje o výši hospodářského výsledku před zdaněním², případně u zahraničních právnických osob podílu údaje o výši daně ze zisku a zisku³, za příslušné účetní období, jež jsou obsažené v posledních zveřejněných dokumentech uvedených v předchozím bodě (ii), je nižší než 10 %, není-li tato skupina ve ztrátě; skupinou se rozumí síť obchodních korporací, jednotek či jiných právnických osob, entit či uspořádání, přímo či nepřímo ovládaných skutečným majitelem¹, přičemž skutečný majitel není součástí skupiny pro účely výpočtu globální míry korporátního zdanění na základě účetních předpisů;“

¹ § 4, odst. 4 zákona 253/2008 Sb., proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, v platném znění

² Řádek 1 (daň ze zisku nebo ztráty snižená o výši odložené daně za předchozí účetní období) a řádek 15 (zisk nebo ztráta po zdanění) vzorového formuláře pro výkaz zisku a ztráty uvedený v příloze V či VI účetní směrnice 2013/34/EU.

³ Příloha 2 vyhlášky 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, v platném znění, položka Výsledek hospodaření před zdaněním a položka Q. Daň z příjmů za běžnou činnost – splatná (Q.1.) či Příloha 3 téže vyhlášky, položka Výsledek hospodaření před zdaněním a položka L. Daň z příjmů za běžnou činnost – splatná (L.1.).

Existující písmena i) až k) se označují jako j) až l).

2. Plné znění s vyznačenými změnami vložené výše uvedeným pozměňovacím návrhem
(červeně)

Hospodaření stran a hnutí

§ 17

(1) Strana a hnutí odpovídají za své závazky celým svým majetkem. Členové strany a hnutí za závazky strany a hnutí ani neodpovídají ani neručí.

(2) Strana a hnutí nesmějí vlastním jménem podnikat.2b)

(3) Strana a hnutí mohou založit obchodní společnost nebo družstvo nebo se účastnit jako společník nebo člen na již založené obchodní společnosti nebo družstvu jen tehdy, je-li výlučným předmětem jejich činnosti:

- a) provozování vydavatelství, nakladatelství, tiskáren, rozhlasového nebo televizního vysílání,
- b) publikační a propagační činnost,
- c) pořádání kulturních, společenských, sportovních, rekreačních, vzdělávacích a politických akcí, nebo
- d) výroba a prodej předmětů propagujících program a činnost příslušné strany a hnutí.

(4) Strana a hnutí mohou založit nebo být členem jednoho politického institutu; politickým institutem se pro účely tohoto zákona rozumí právnická osoba, jejímž hlavním předmětem činnosti je výzkumná, publikační, vzdělávací nebo kulturní činnost v oblasti

- a) rozvoje demokracie, právního státu, pluralismu a ochrany základních lidských práv,**
- b) rozvoje občanské společnosti a společenské soudržnosti,**
- c) podpory aktivní účasti občanů na veřejném životě,**
- d) zlepšení kvality politické kultury a veřejné diskuse, nebo**
- e) přispívání k mezinárodnímu porozumění a spolupráci.**

(5) Politický institut musí způsobem umožňujícím dálkový přístup uveřejňovat veškeré výsledky své činnosti podle odstavce 4, jejichž povaha to umožňuje.

(6) Politický institut nesmí vykonávat činnost školy nebo školského zařízení podle školského zákona ani působit jako vysoká škola podle zákona o vysokých školách.

(7) Příspěvek na podporu činnosti politického institutu lze poskytnout, má-li politický institut zapsaný status veřejné prospěšnosti. Příspěvek na podporu činnosti politického institutu nelze použít na financování volební kampaně strany nebo hnutí nebo koalice anebo jejich kandidáta nebo nezávislého kandidáta.

(4-8) Příjmem strany a hnutí mohou být:

- a) příspěvek ze státního rozpočtu České republiky na úhradu volebních nákladů,
- b) příspěvek ze státního rozpočtu České republiky na činnost strany a hnutí (dále jen „příspěvek na činnost“),
- c) členské příspěvky,
- d) dary a ~~dědictví~~, **dědictví a bezúplatná plnění,**
- e) příjmy z nájmu a ~~prodeje~~, **pachtu a zcizení** movitého a nemovitého majetku,
- f) úroky z vkladů,

- g) příjmy vznikající z účasti na podnikání jiných právnických osob podle odstavce 3,
- h) příjmy z pořádání tombol, kulturních, společenských, sportovních, rekreačních, vzdělávacích a politických akcí,
- i) ~~půjčky a úvěry~~ **půjčky a úvěry od banky či právnické osoby uvedené v § 18, odst. 1, písm. i),**
- j) **příspěvek ze státního rozpočtu České republiky na podporu činnosti politického institutu.**

(§ 9) Strana a hnutí vedou účetnictví podle zvláštního zákona.³⁾ **Účetní závěrky stran a hnutí musejí být ověřeny auditorem podle zákona o auditorech. Auditora určí statutární orgán strany nebo hnutí; téhož auditora lze určit opakovaně nejvýše 5 po sobě následujících kalendářních let.**

(10) Účetní závěrka obchodní korporace založené stranou nebo hnutím nebo obchodní korporace, na níž se strana nebo hnutí účastní jako společník nebo člen, musí být ověřena auditorem podle zákona o auditorech. Téhož auditora pro ověření účetní závěrky podle věty první lze určit nejvýše 5 po sobě následujících kalendářních let.

(§ 11) Strana a hnutí nesmějí vlastnit majetek mimo území České republiky.

§ 18

- (1) Strany a hnutí nesmějí přijmout dar nebo jiné bezúplatné plnění**
- a) **od státu, nestanoví-li tento zákon jinak,**
 - b) **od příspěvkové organizace,**
 - c) **od obce, městské části, městského obvodu a kraje,**
 - d) **od dobrovolného svazku obcí,**
 - e) **od státního podniku a právnické osoby s majetkovou účastí státu nebo státního podniku, jakož i od osoby, na jejímž řízení a kontrole se podílí stát; to neplatí, nedosahuje-li majetková účast státu nebo státního podniku 10 %,**
 - f) **od právnické osoby s majetkovou účastí kraje, obce, městské části nebo městského obvodu; to neplatí, nedosahuje-li majetková účast 10 %,**
 - g) **od obecně prospěšné společnosti, politického institutu a ústavu,**
 - h) **z majetku svěřenského fondu,**
 - i) **od právnické osoby, jež**
 - (i) **nezveřejnila svou vlastnickou strukturu až po skutečné majitele¹ či není součástí takto zveřejněné vlastnické struktury jiné právnické osoby, nebo**
 - (ii) **nezveřejnila účetní závěrku nebo obdobný dokument o hospodaření obsahující údaje o obratu, zisku a daně ze zisku za příslušné účetní období² či údaje o této osobě nebyly zahrnuty do konsolidované účetní závěrky či obdobného dokumentu jiné právnické osoby a rozděleny podle jednotlivých zemí, nebo**
 - (iii) **je součástí skupiny, jejíž součástí je osoba, jež nezveřejnila některý z údajů uvedený v předchozím bodě (i) nebo (ii), a jejíž globální míra korporátního zdanění podle účetních dokumentů odpovídající podílu údaje o výši daně z příjmu za běžnou činnost a údaje o výši hospodářského výsledku před zdaněním², případně u zahraničních právnických osob podílu údaje o výši daně ze zisku a zisku³, za příslušné účetní období, jež jsou obsažené v posledních zveřejněných dokumentech**

uvedených v předchozím bodě (ii), je nižší než 10 %, není-li tato skupina ve ztrátě; skupinou se rozumí síť obchodních korporací, jednotek či jiných právnických osob, entit či uspořádání, přímo či nepřímo ovládaných skutečným majitelem¹, přičemž skutečný majitel není součástí skupiny pro účely výpočtu globální míry korporátního zdanění na základě účetních předpisů;

- ij)** od jiné právnické osoby, stanoví-li tak jiný právní předpis,
- jk)** od zahraniční právnické osoby s výjimkou politické strany a fundace zřízené k veřejně prospěšné činnosti,
- kl)** od fyzické osoby, která není státním občanem České republiky; to neplatí, jedná-li se o osobu, která má právo volit na území České republiky do Evropského parlamentu.

¹ § 4, odst. 4 zákona 253/2008 Sb., proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, v platném znění

² Řádek 1 (daň ze zisku nebo ztráty snižená o výši odložené daně za předchozí účetní období) a řádek 15 (zisk nebo ztráta po zdanění) vzorového formuláře pro výkaz zisku a ztráty uvedený v příloze V či VI účetní směrnice 2013/34/EU.

³ Příloha 2 vyhlášky 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, v platném znění, položka Výsledek hospodaření před zdaněním a položka Q. Daň z příjmů za běžnou činnost – splatná (Q.1.) či Příloha 3 téže vyhlášky, položka Výsledek hospodaření před zdaněním a položka L. Daň z příjmů za běžnou činnost – splatná (L.1.).

3. Zdůvodnění pozměňovacího návrhu

V květnu 2015 představila Transparency International Česká republika spolu se spolkem Lexperanto projekt TAXPARENCY směřující k rozkrytí vlastnických a daňových struktur společností se sídlem v ČR a potenciálně v celé EU (www.taxparency.eu). V dnešním globálním prostředí totiž představuje veřejná znalost toků, kudy proudí kapitál, základní kámen jakéhokoli moderního demokratického systému. Realita je ovšem taková, že veřejné orgány mají dnes jen velmi malé možnosti učinit si celkový obrázek o vlastnických a daňových strukturách rozsáhlých skupin společností. Riziko odhalení praktik vyhýbání se daňovým povinnostem, odklánění veřejných peněz, financování ekonomické kriminality stejně jako privatizace funkcí státu je tak velmi nízké, pokud se tyto praktiky provádějí prostřednictvím neprůhledných korporátních a daňových struktur.

Usnesení Evropského o zavedení transparentnosti, koordinace a konvergence daňových politik v Evropské unii ze 16. prosince 2015, jejímž spoluzpravodajem je i český

europoslanec Luděk Niedermayer¹, obsahuje dvě doporučení, jež jdou stejným směrem jako principy návrhů TAXPARENCY. Doporučení C.3. (Protiopatření vůči společnostem, jež využívají daňové opatření) požaduje, aby společnosti, jež využívají agresivních daňových praktik, neměly přístup k veřejným prostředkům či veřejným zakázkám poskytovaných členskými státy či institucemi Evropské unie a rovněž jim byl zamezen přístup k určitým fondům EU. Doporučení A.2. poté navrhuje zavedení značky pro společnosti, jež nevyužívají nekalých daňových praktik. Získání evropské značky na základě podmínek definovaných na evropské úrovni by mělo být dobrovolné a mělo by být možné pouze, pokud by dané společnosti splnily požadavky na rámec podmínek stanovených národními či evropskými právními předpisy.

Jestliže je společensky nepřipustné, aby společnosti, jež se účastní agresivních daňových praktik získávaly veřejné prostředky, je obdobně nepřipustné, aby takové společnosti mohly poskytovat finanční prostředky politickým stranám a hnutím. Je-li obchodním společností dovoleno poskytovat dary politickým stranám a hnutím či jim půjčovat finanční prostředky, není přípustné, aby tyto obchodní společnosti či skupiny společností měly neprůhledné vlastnické a daňové struktury a používaly agresivní praktiky daňového plánování s cílem vyhýbat se placení korporátní dani a přesouvat prostřednictvím těchto struktur zisky do daňových rájů. Celková míra korporátního zdanění takových společností či skupin vyplývající z účetních dokumentů proto nesmí být nižší než 10 %².

Hlavním kontrolním mechanismem navrhované úpravy transparentnosti vlastnické a daňové struktury společností či skupin společností financujících politické strany bude kontrola veřejností. Tato kontrola bude umožněna prostřednictvím taxparentní značky, kterou může jakákoli společnost získat, pokud prostřednictvím taxparentní internetové aplikace zveřejní svou vlastnickou strukturu až po konečné skutečné majitele a účetní závěrky nebo obdobné dokumenty, které uvádějí, kolik procent ze zisku daná společnost či skupina společností odvedla státu. Taxparentní internetová aplikace bude veřejná a díky interaktivnímu charakteru taxparentní značky si kdokoli bude moci zjistit informace o vlastnické a daňové struktuře společnosti, jež značku získala, jednoduchým „rozkliknutím“ taxparentní značky umístěné na domovské stránce dané společnosti či skupiny společností. Více informací o taxparentní značce lze nalézt na www.taxparency.eu

4. Odkaz na aktuální znění návrhu

Poslanecká sněmovna (tisk č. 569)

<http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=7&CT=569&CT1=0>

¹ Usnesení Evropského parlamentu: Zavedení transparentnosti, koordinace a konvergence do politik v oblasti daně z příjmu právnických osob, 2015/2010/INL, 16.12.2015, <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P8-TA-2015-0457+0+DOC+XML+V0//CS>

² Historicky během středověku až do raných dob novověku byla zvyková daňová sazba v evropské kulturní oblasti ve výši právě 10 %. V latině: decenia, v angličtině: tithe, ve francouzštině: dixième, v němčině: das Zehnt, v češtině: desátek.

Vláda (č.j. OVA 516/15)

<https://apps.odok.cz/kpl-detail?pid=KORN9V79VYXL>